

12-DARS:	Fayllar va papkalar hosil qilish va amallar bajarish		
Darsni olib borish texnologiyasi			
Maqsad	Kompyuter va uning tuzilishi haqida ma'lumot berish		
Dars turi(shakli)	Amaliy		
Dars rejasi	1. Fayl yaratish 2. Papka yaratish 3. Fayl va papkalar ustida amallar		
Egallanadigan bilim va ko'nikmalar	- Windows OS da turli xil tipdagi fayllar yarata oladi; - Fayllar va papkalarni vazifalarini farqlay oladi - Yaratilgan fayllar ustida turli amallarni bajara oladi;		
Tayanch so'zlar va iboralar	Fayl, papka, bloknot, katalog, fayl tipi		
O'qitish shakllari	Sinfda ishlash, guruh va individual ishlash		
O'qitish metodi va texnologiyalari	Blis so'rov, "Qora quti" metodi va VR 360 texnologiyasi		
O'qitish vositalari	Virtual-ta'limiy muzey, VR 360 videodarslar, darslik: 46-47-betlar, taqdimot, topshiriqlar		
AKT va interfaol vositalar	- kompyuter - elektron doska - smart doska	- proektor - televizor - VR shlem - veb kamera - planshet - mobil qurilma	1. www.dr.rtm.uz 2. www.virtualmuseum.uz

Adabiyotlar va internet resurslari	1. "Informatika va axborot texnologiyalari": umumiy oʻrta taʼlim maktablarining 5-sinfi uchun darslik: D. T. Kamaltdinova, D. M. Sayfurov - Toshkent: "Tasvir", 2020. - 112 b. 2. Симонович С. В., Мураховский В. И. Персональный компьютер. – М.: ОЛМА Медиа Групп, 2007; 3. www.dr.rtm.uz 4. www.virtualmuseum.uz 5. http://shejot.com/news/kompyuter_kompyuterning_asosiy_qurilmalari_va_ularning_vazifalari		

DARSNING TEXNOLOGIK XARITASI

I. Tashkiliy qism

Salomlashish, davomatni aniqlash, oʻquvchilar darsga tayyorgarligi tekshiriladi.

II. Takrorlash

Uy vazifasi tekshiriladi, yaxshi va aʼlo baholar qoʻyish bilan oʻquvchilar kayfiyati oshiriladi.

III. Qiziqtirish (motivatsiya)

Oʻquvchilarni dars mavzusi bilan qiziqtirish. Sinf doskasida sana, mavzu yoziladi.

Yangi mavzudan oldin, oʻquvchilarning shu mavzuga oid bor bilimlari oshirish va qiziqtirish uchun virtual-taʼlimiy muzeydagi “Qiziqarli faktlar” boʻlimidagi maʼlumotlar beriladi (1-ilova).

IV. Mavzuni tushuntirish

Mavzu yuzasidan asosiy maʼlumotlar beriladi. Yangi mavzu www.edumuseum.uz sayti yordamida taqdim etiladi.

Fayllar va papkalar hosil qilish boʻyicha amaliy koʻrsatmalar videodarslar sahifasidan foydalanib amalga oshiriladi (2-ilova).

Online yoki Offline tarzda videolardan foydalanib oʻquvchilarga fayllar yaratish jarayoni, yaratilgan fayllar ustida turli amallarni bajarish hamda papkalar

yaratish ketma-ketligi, papkalar tarkibiga fayllarni ko‘chirish ko‘rsatmalar beradi beradi.

O‘quvchilar o‘z navbatida diqqat bilan eshitib, mavzu haqida yangi bilimlarga ega bo‘ladilar. So‘ngra shu bilimlarni mustahkamlash uchun darslikning 46-47-betlaridagi mashqlarni bajarishni boshlaydilar.

V. Mavzuni mustahkamlash

Mavzuni mustahkamlash uchun “Qora quti” metodidan foydalaniladi. O‘quvchilar juftliklarga bo‘linadilar. Juftliklarga amaliy mashg‘ulotning topshirig‘ini yorituvchi turli xil rangdagi papka va fayllar tasvirlangan kartochkalar beriladi. Juftliklarga kartochkalarda qayd etilgan papka va fayllar katalogini to‘g‘ri jamlash yuklanadi. To‘g‘ri bajargan 1-juftlik dasturni doskada tushuntirib beradi.

O‘qituvchi tomonidan mashqlarni bajarish ketma-ketligi tekshirilib, kamchiliklar tushuntirilib, o‘quvchilar baholanadilar.

VI. Baholash

O‘qituvchi o‘quvchilarni virtual-ta’limiy muzeydagi “Topshiriqlar” sahifasidan foydalanib egallagan bilimlar baholanadi (3-ilova).

O‘quvchilarning darsdagi faolliklari hamda savol – javoblardagi ishtiroklari ham inobatga olinadi.

Baholash	Baho	Sana
Sinf jurnali	“5” – a’lo	
O‘quvchi kundalik daftari	“4” – yaxshi	
www.kundalik.uz	“3” – qoniqarli “2” – qoniqarsiz	

VII. Mavzuni xulosalash.

Mavzu bo‘yicha yakunlovchi xulosalar qilinadi. O‘quvchilar tinglab, o‘z fikrlarini aytadilar.

VIII. Uy vazifasini berish

Uy vazifasi sifatida virtual-ta'limiy muzeydagi "Axborot tashuvchilar" sahifasi orqali barcha axborot tashuvchilar hajmi haqida ma'lumotlarni daftarga yozib kelish (4-ilova).

IX. Refleksiya.

Refleksiya kartochkalari yordamida dars borishi, o'quvchi tomonidan tushunishi va qiziqishi aniqlanadi. O'quvchilar dars haqidagi fikrlarini beradilar va o'z faoliyatlarini baholaydilar.

O'qituvchi Qiziqarli faktlar sahifasini tanlaydi. Mavzuga doir qiziqarli faktlar o'qib beriladi va kerakli ma'lumotlar yozib olinadi (1-rasmga qarang).

4. Ro'yxatdan o'tgan birinchi domen nomi Symbolics.com edi.

5. Windows CON, PRN, AUX yoki NUL nomli papkalarni yaratishga ruxsat bermaydi. Bular DOS tomonidan zahiralangan kalit so'zlardir.

6. 1936-yilda sovet olimi V.Lukyanov dunyoda birinchi bo'lib qisman differensial tenglamalarni yechish qobiliyatiga ega suv hisoblagichini (kompyuterini) yaratgan. Professional mashinist juda tez ko'p so'zlarni teradi. Agar buni masofa sifatida o'lchaydigan bo'lsak, mashinistning barmoqlari kun bo'yi buni qilsa, u kuniga 12,6 milya bo'ladi.

8. Taxminan 50 foiz barcha mahoratli vandalizmning 90 foizdan ortig'i aniqlik bilan bitta kompyuter dasturiga tushadi.

1-rasm. Qiziqarli faktlardan namunalar

Ta'lim oluvchi Fayllar va papkalar hosil qilish bo'yicha amaliy ko'rsatmalar videodarslar sahifasidan mavzuga doir videodars tanlanadi va vazifalarni bajarish bo'yicha yo'riqnoma ko'riladi (2-rasmga qarang).

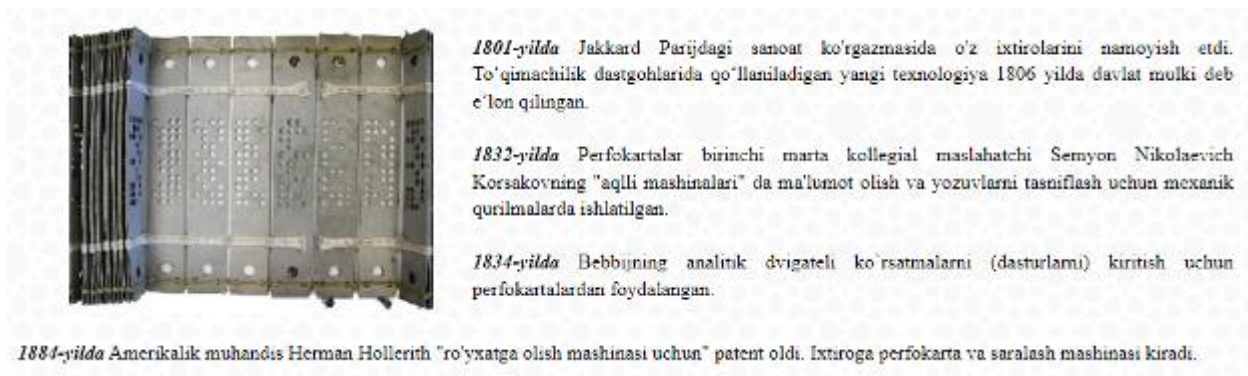
2-rasm. Videodarslardan namunalar

Ta'lim oluvchilar virtual-ta'limiy muzeydagi Topshiriqlar sahifasidan foydalanib mavzuga doir topshiriqlarni bajaradi (3-rasmga qarang).

3-rasm. Topshiriqlar bo'yicha namunalar

Ta'lim oluvchilar virtual-ta'limiy muzeydagi Axborot tashuvchilar sahifasi orqali perfokartalar, perfolentalar, magnitli lentalar, disketalar va qattiq disklar haqida batafsil ma'lumotlarga ega bo'ladi (4-rasmga qarang).

4-rasm. Axborot tashuvchilar sahifasi elementlari